

Notat om indtjening i svine- og kvægproduktionen i perioden 1999 – 2004

Dette notat giver en beskrivelse af indtjeningen ved svineproduktionen og kvægproduktionen i perioden 1999-2004, fordelt på forskellige driftstyper og bedriftsstørrelser. Indtjeningen er beskrevet ved dækningsbidrag I (DBI).

DBI er opgjort som produktionsværdi fratrukket de variable omkostninger. De variable omkostninger omfatter bl.a. foder, dyrlæge og medicin, energi, omkostninger til maskinstation (udgifter til udbringning af husdyrgødning fastsat som en procentdel af de samlede udgifter til maskinstation) og rente af besætning. Disse omkostninger varierer alle med produktionsomfanget.

Udgiften til arbejds løn vil i et vist omfang variere i takt med produktionsomfanget. Udgiften til arbejds løn dækker både landmanden, dennes familie og eventuelle medhjælperes arbejdsindsats. Der er imidlertid Skov- og Naturstyrelsens opfattelse, at der er en sådan snæver sammenhæng mellem selve det strafbare gerningsindhold og arbejds lønnen i overproduktionssager, at der i lighed med sager om overproduktion ved drift af dambrug ex. U 2001.1046H ikke er tilstrækkeligt grundlag for at fradrage udgifter vedrørende egen eller fremmed arbejdskraft ved beregning af den ulovlige indtjening.

DE eller antal producerede dyr

I miljøbeskyttelsesloven, lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug og de regler, der er udstedt i medfør af de to love, anvendes beregningsenheden dyreenheder (DE). Afhængigt af hvilket antal dyreenheder, der skal produceres på ejendommen, skal landmanden søge forskellige tilladelser og godkendelser.

Det er således nødvendigt at opgøre både den tilladte produktion og den faktiske produktion i dyreenheder for at kunne vurdere, hvilke bestemmelser der kan rejses tiltale efter.

Omregningsfaktoren fra antallet af dyr til DE er afhængig både af dyrearten, dyretypen og dyrets vægt. Dette notat er vedlagt bilag 1 til bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v, hvoraf den konkrete omregningsfaktor fremgår.

Bødestørrelsen

Det er Skov- og Naturstyrelsens opfattelse, at bødestørrelsen bør fastsættes til ¼ af det ulovlige udbytte, svarende til praksis på dambrugsområdet.

I de specielle bemærkninger til den netop vedtagne lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (lov nr. 1572 af 20. december 2006) er det således også tilkendegivet, at lovgiver mener, at et bødeniveau på ¼ af det ulovlige udbytte er passende. Det er i den forbindelse tillige tilkendegivet, at hvis det på grund af manglende dokumentation ikke er muligt at konfiskere fortjenesten ved overtrædelsen, bør bøden forhøjes med den skønnede fortjeneste eller besparelse.

./. Nedenfor følger en række tabeller, der viser indtjeningen fordelt på forskellige bedriftstyper og bedriftsstørrelser. Tabellerne er baseret på Fødevareøkonomisk Instituts (FØI) notat om indtjening i svine- og kvægproduktionen i perioden 1999 – 2004 af 1. november 2006, der vedlægges.

Notatet indeholder følgende tabeller:

Tabel 1 – 1.5: Sohold

Tabel 2 – 2.5: Slagtesvin

Tabel 3 – 3.5: Malkekøer

Tabel 4: Opdræt

Tabel 5: Ammekøer

Tabel 6: Slagtekalve

Indtjeningen i soholdet 1999-2004

Tabel 1. Dækningsbidrag I pr. årssø 1999-2004

År	1999	2000	2001	2002	2003	2004	Gns.
DBI	2.130	4.066	5.396	3.227	1.978	3.082	3.313

Kilde: Økonomien i landbrugets driftsgrene, Serie B, Tabel 25, FØI (2004).

Tabel 1.1. DB I pr. årssø for forskellige besætningsstørrelser i 2000

Antal årssøer	50-99	100-149	150-249	250-349	350-	Alle
DBI	3.098	3.391	4.089	4.236	4.529	4.066

Kilde: Økonomien i landbrugets driftsgrene, Serie B fra FOI samt www.kvl.foi.dk

Tabel 1.2. DB I pr. årssø for forskellige besætningsstørrelser i 2001

Antal årssøer	50-99	100-149	150-249	250-349	350-	Alle
DBI	3.761	4.903	5.412	5.344	5.755	5.396

Kilde: Økonomien i landbrugets driftsgrene, Serie B fra FOI samt www.kvl.foi.dk

Tabel 1.3. DB I pr. årssø for forskellige besætningsstørrelser i 2002

Antal årssøer	50-99	100-149	150-249	250-349	350-	Alle
DBI	2.169	2.564	3.113	3.073	3.605	3.227

Kilde: Økonomien i landbrugets driftsgrene, Serie B fra FOI samt www.kvl.foi.dk

Tabel 1.4. DB I pr. årssø for forskellige besætningsstørrelser i 2003

Antal årssøer	50-99	100-149	150-249	250-349	350-	Alle
DBI	1.049	1.473	1.583	1.951	2.350	1.978

Kilde: Økonomien i landbrugets driftsgrene, Serie B fra FOI, samt www.kvl.foi.dk

Tabel 1.5. DB I pr. årssø for forskellige besætningsstørrelser i 2004

Antal årssøer	50-99	100-149	150-249	250-349	350-	Alle
DBI	2.476	2.219	2.985	3.148	3.227	3.082

Kilde: Økonomien i landbrugets driftsgrene, Serie B fra FOI, samt www.kvl.foi.dk

Indtjeningen ved slagtesvin 1999-2004**Tabel 2. Dækningsbidrag I pr. produceret slagtesvin 1999-2004**

År	1999	2000	2001	2002	2003	2004	Gns.
DBI	71	128	171	90	67	88	103

Kilde: Økonomien i landbrugets driftsgrene, Serie B, Tabel 26, FØI.

Tabel 2.1. DB I pr. prod. sl. svin for forskellige besætningsstørrelser i 2000

Prod. sl. Svin	500-1499	1500-2499	2500-3999	4000-5999	6000-	Alle
DBI	105	118	123	137	139	128

Kilde: Økonomien i landbrugets driftsgrene, Serie B, FØI (2004), samt www.kvl.foi.dk

Tabel 2.2. DB I pr. prod. sl. svin for forskellige besætningsstørrelser i 2001

Prod. sl. Svin	500-1499	1500-2499	2500-3999	4000-5999	6000-	Alle
DBI	150	153	173	173	188	171

Kilde: Økonomien i landbrugets driftsgrene, Serie B, FØI (2004), samt www.kvl.foi.dk

Tabel 2.3. DB I pr. prod. sl. svin for forskellige besætningsstørrelser i 2002

Prod. sl. Svin	500-1499	1500-2499	2500-3999	4000-5999	6000-	Alle
DBI	72	68	89	98	101	90

Kilde: Økonomien i landbrugets driftsgrene, Serie B, FØI (2004), samt www.kvl.foi.dk

Tabel 2.4. DB I pr. prod. sl. svin for forskellige besætningsstørrelser i 2003

Prod. sl. Svin	500-1499	1500-2499	2500-3999	4000-5999	6000-	Alle
DBI	45	58	62	65	76	67

Kilde: Økonomien i landbrugets driftsgrene, Serie B, FØI (2004), samt www.kvl.foi.dk.

Tabel 2.5. DB I pr. prod. sl. svin for forskellige besætningsstørrelser i 2004

Prod. sl. svin	500-1499	1500-2499	2500-3999	4000-5999	6000-	Alle
DBI	59	77	80	83	101	

Kilde: Økonomien i landbrugets driftsgrene, Serie B, FØI (2004), samt www.kvl.foi.dk

Indtjeningen ved malkekøer 1999-2004**Tabel 3. Dækningsbidrag I pr. årsko inkl. opdræt 1999-2004**

År	1999	2000	2001	2002	2003	2004	Gns.
DBI	10.960	11.231	11.156	11.486	11.301	10.434	11.095

Kilde: Økonomien i landbrugets driftsgrene, Serie B, Tabel 23, FØI (2004).

Tabel 3.1. Dækningsbidrag I pr. årsko (ekskl. opdræt) 2000

Årsko	25-49	50-74	75-99	100-124	125-	Alle
DBI	10.233	10.912	11.456	11.555	11.343	

Kilde: Økonomien i landbrugets driftsgrene, Serie B, FØI (2004), samt www.kvl.foi.dk.

Tabel 3.2. Dækningsbidrag I pr. årsko (ekskl. opdræt) 2001

Årsko	25-49	50-74	75-99	100-124	125-	Alle
DBI	10.123	11.287	11.767	11.670	11.162	11.170

Kilde: Økonomien i landbrugets driftsgrene, Serie B, FØI (2004), samt www.kvl.foi.dk.

Tabel 3.3. Dækningsbidrag I pr. årsko (ekskl. opdræt) 2002

Årsko	25-49	50-74	75-99	100-124	125-	Alle
DBI	9.991	11.536	11.798	12.391	11.378	11.410

Kilde: Økonomien i landbrugets driftsgrene, Serie B, FØI (2004), samt www.kvl.foi.dk

Tabel 3.4. Dækningsbidrag I pr. årsko (ekskl. opdræt) 2003

Årsko	25-49	50-74	75-99	100-124	125-	Alle
DBI	9.907	11.743	11.655	11.787	10.868	11.191

Kilde: Økonomien i landbrugets driftsgrene, Serie B, FØI (2004), samt www.kvl.foi.dk

Tabel 3.5. Dækningsbidrag I pr. årsko (ekskl. opdræt) 2004

Årsko	25-49	50-74	75-99	100-124	125-	Alle
DBI	8.997	9.963	11.035	11.058	10.513	10.451

Kilde: Økonomien i landbrugets driftsgrene, Serie B, FØI (2005), samt www.kvl.foi.dk.

Indtjeningen ved opdræt 1999-2004

Tabel 4. Dækningsbidrag I og II, samt nettooverskud pr. opdræt 1999-2004

År	1999	2000	2001	2002	2003	2004	Gns.
DBI	--	9	-167	-83	-91	-52	-77

Kilde: Økonomien i landbrugets driftsgrene, se www.kvl.foi.dk

Indtjeningen ved ammekøer 1999-2004

Tabel 5. Dækningsbidrag I og II, samt nettooverskud pr. ammekø 1999-2004

År	1999	2000	2001	2002	2003	2004	Gns.
DBI	2.261	2.461	1.481	2.944	2.399	2.710	2.376

Kilde: Økonomien i landbrugets driftsgrene, se www.kvl.foi.dk

Indtjeningen ved slagtekalve 1999-2004

Tabel 6. Dækningsbidrag I og II, samt nettooverskud pr. slagtekalve 1999-2004

År	1999	2000	2001	2002	2003	2004	Gns.
DBI	953	1243	1558	1751	1476	2013	1.499

Kilde: Økonomien i landbrugets driftsgrene, se også www.kvl.foi.dk

Bilag 1 til bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v

Ved beregning af dyreenheder, jf. § 2, stk. 1, nr. 11 anvendes følgende omregningsfaktorer:

(Omregningsfaktorerne er fastsat ud fra normal 2000, der er udarbejdet af Danmarks Jordbrugsforskning og offentliggjort i DJF-rapport nr. 36 (november, 2001). 1 dyreenhed (DE) er fastsat ud fra 100 kg N ab lager per DE i det staldsystem med mindst kvælstofab. Dyreenheder for kvæg er dog fastholdt på samme niveau som i bekendtgørelse nr. 877 af 10. december 1998, hvor 1 dyreenhed blev fastsat som 100 kg N ab lager ud fra et gennemsnit af staldsystemer.)

Kvæg:		
Dyretype	Enhed	Antal enheder til 1 DE
Malkekøer tung race uden opdræt	1 årsko	0,85
Malkekøer Jersey uden opdræt	1 årsko	1,00
Småkalve kvier og stude 0-6 mdr. tung race	1 årstyr	4,9
Småkalve kvier og stude 0-6 mdr. Jersey	1 årstyr	6,4
Opdræt 6-28 mdr. tung race	1 årstyr	2,6
Opdræt 6-25 mdr. Jersey	1 årstyr	3,6
Ammekøer uden opdræt, under 400 kg	1 årstyr	2,3
Ammekøer uden opdræt, 400- 600 kg	1 årstyr	1,6
Ammekøer uden opdræt, over 600 kg	1 årstyr	1,4
Tyrekalve 0-6 mdr. tung race	1 produceret dyr	8,9
Tyrekalve 6 mdr.-slagtning (440 kg) tung race	1 produceret dyr	4,5
Tyrekalve 0-6 mdr. Jersey	1 produceret dyr	12,5
Tyrekalve 6 mdr.-slagtning (328 kg) Jersey	1 produceret dyr	8,2
Avlstyre tung race	1 årstyr	2,15
Avlstyre Jersey	1 årstyr	2,9

1) Ved afvigende vægtgrænser for tyre skal der korrigeres på følgende måde:

Tung race:

- Fra fødsel til 6 måneder: 1600 kg tilvækst beregnes som 1 DE
- Fra 6 måneder til slagtning: 1000 kg tilvækst beregnes som 1 DE

Jersey:

- Fra fødsel til slagtning: 1500 kg tilvækst beregnes som 1 DE

For ældre tyrekalve end 6 måneder beregnes korrektionen ud fra produktionen af tyrekalve fra 6 måneder til slagtning ligesom yngre tyrekalve end 6 måneder beregnes ud fra produktionen af tyrekalve fra 0-6 måneder.

Hvor den præcise vægt ikke kendes fastsættes vægten til og med 13 mdr. på følgende måde:

Tyre af tung race: Fødselsvægten er 40 kg, tilvæksten 30 kg pr. måned op til 6 måneder og herefter 33 kg pr. måned. Tyre af ammekøer beregnes som tung race.

Jerseytyre: Fødselsvægten er 25 kg, tilvæksten 20 kg pr. måned op til 6 måneder og herefter 28 kg pr. måned.

Avlstyre beregnes som tyre op til 440 kg for tyre af tung race og 328 kg for Jerseytyre.

2) På bedrifter, hvor opdrættet eller stude har en anden aldersmæssig sammensætning end ved normal forekomst af opdræt i en kvægbesætning, skal antallet af årsdyr pr. DE beregnes ud fra gennemsnitsalderen for opdrættet ud fra følgende formler:

a) Opdræt, tung race: $\text{Årsdyr per DE} = 8,87 / ((\text{gennemsnitsalder i mdr.} * 0,1124) + 1,48)$

b) Opdræt, Jersey: $\text{Årsdyr per DE} = 8,90 / ((\text{gennemsnitsalder i mdr.} * 0,0866) + 1,14)$

Gennemsnitsalder i måneder skal angives som den gennemsnitlige alder i løbet af hele planperioden. Et årsdyr beregnes som 365 foderdage.

Svin:		
Dyretype	Enhed	Antal enheder til 1 DE
Søer med grise til frav. (4 uger ~ 7,2 kg)	1 årsso	4,3
Smågrise fra 7,2 til 30 kg	1 produceret dyr	175
Slagtesvin fra 30 til 102 kg	1 produceret dyr	35

3) Normalt opdræt af polte til erstatning af udsatte avlsdyr er indeholdt i »søer«, d.v.s. polte tæller som søer fra 1. løbning. Indtil 102 kg beregnes polte som slagtesvin.

4) Ved afvigende vægtgrænser for smågrise og slagtesvin skal korrigeres på følgende måde:

a) Fra 7,2 - 40 kg: 4000 kg tilvækst beregnes som 1 DE

b) Fra 40 - 87 kg: 2500 kg tilvækst beregnes som 1 DE

c) Fra vægte over 87 kg: 2000 kg tilvækst beregnes som 1 DE

5) Ved en højere fravænningsvægt end 7,2 kg ændres omregningsfaktoren for søer med grise til fravænnning på samme måde som nævnt under note 4). Ændringen beregnes ud fra det aktuelle antal pattegrise.

Fjerkræ:		
Dyretype	Enhed	Antal enheder til 1 DE
Høner til ægproduktion	1 årsdyr	167
Hønniker til konsumægproduktion	1 produceret	1360
Hønniker til HPR (Hvid Plymouth Rock)	1 produceret	1050
Slagtekyllinger 32 dage	1 produceret	4500
Slagtekyllinger 35 dage	1 produceret	3900
Slagtekyllinger 40 dage	1 produceret	2900
Slagtekyllinger 45 dage	1 produceret	2400
Skrabekyllinger 56 dage	1 produceret	2600
Økologiske slagtekyllinger 81 dage	1 produceret	1200
Kalkuner tunge, hunner	1 produceret	340

Kalkuner tunge, hanner	1 produceret	190
Ænder	1 produceret	900
Gæs	1 produceret	290

6) Ved afvigende slagtealdre for kyllinger i intervallet 30-46 dage beregnes antal produceret per DE på følgende måde:

- For slagtekyllinger under 40 dage korrigeres med 200 producerede kyllinger per DE per dag
- Slagtekyllinger over 40 dage korrigeres med 100 producerede kyllinger per DE per dag
- Skrabe-kyllinger korrigeres med 100 producerede kyllinger per DE per dag
- Økologiske slagtekyllinger korrigeres med 25 producerede kyllinger per DE per dag.

Andre husdyrarter:		
Dyretype	Enhed	Antal enheder til 1 DE
Moderfår med lam	1 årsfår	7
Geder med kid	1 årsged	7
Heste under 300 kg	1 årshest	4,9
Heste 300 kg- under 500 kg	1 årshest	2,9
Heste 500 kg- under 700 kg	1 årshest	2,3
Heste 700 kg og derover	1 årshest	1,9
Mink, ildere o.l.	1 årstæve	44
Ræve, finnracon o.l.	1 årstæve	18
Struds, voksne	1 årstyr	8
Struds, opdræt 14 mdr.	1 produceret dyr	10
Krondyr hind med kalv	1 årstyr	5
Dådyr då med kalv	1 årstyr	9

7) For andre dyretyper end de i bilaget nævnte omregnes til dyreenheder ud fra følgende beregningsmetoder (prioriteret rækkefølge):

- Den producerede gødnings indhold af kvælstof, idet 1 dyreenhed svarer til 100 kg N ab lager ved det staldsystem med mindst mulig kvælstoftab.
- Opgørelse af foderforbrug, idet der regnes med 5000 foderenheder per DE.
- Opgørelse af det faktiske indhold af næringsstoffer (analyse med tilhørende mængdeopgørelse), idet 100 kg N ab lager svarer til 1 DE.

8) For gødning fra fælles gødningsanlæg (fællesbiogasanlæg og lignende) kan der foretages omregning til dyreenheder ud fra en omregningsfaktor, hvor en dyreenhed svarer til 100 kg N ab lager.